

Podpora žáků se zrakovým postižením

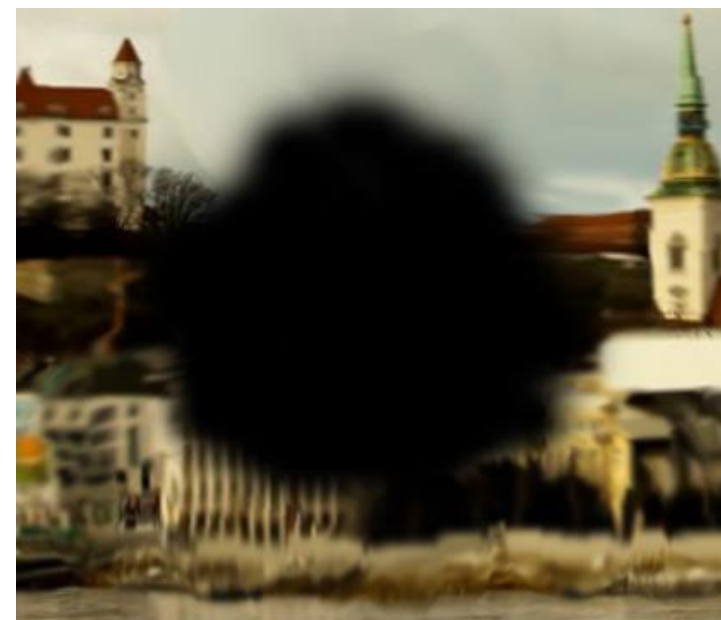
Různorodá skupina lidí

zraková vada jim i po korekci činí v běžném životě problémy

Oftalmopedie

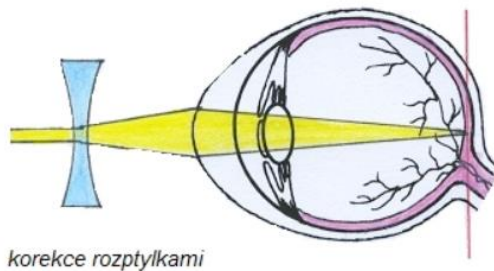
zabývá se výchovou, vzděláváním a rozvojem osob se zrakovým postižením (ophtalmos - oko, paidea - výchova)

Lidé se zrakovým postižením

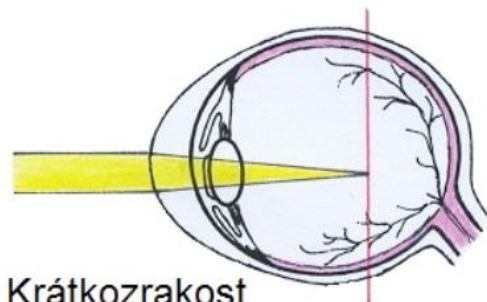

Dle typu zrakové vady

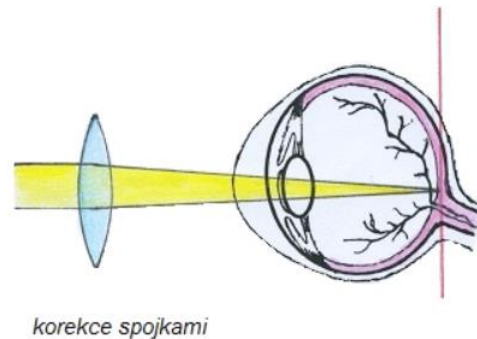
Narušení zorného pole - omezení prostoru, který dítě vidí

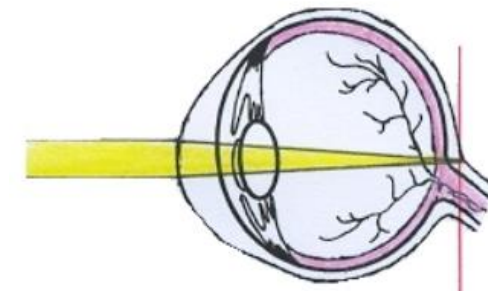
korekce rozptylkami

Krátkozrakost

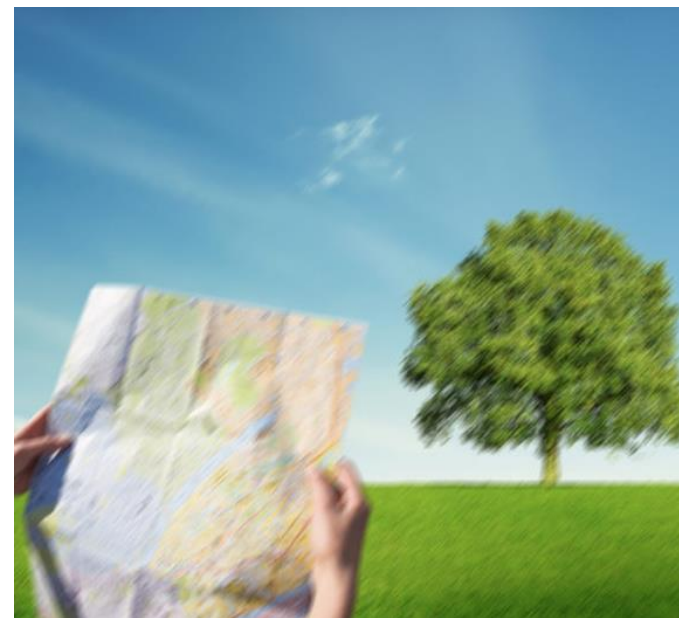
korekce spojkami

Dalekozrakost

Dle typu zrakové vady

Narušení / ztráta zrakové ostrosti (refrakční vady)

Dle typu zrakové vady

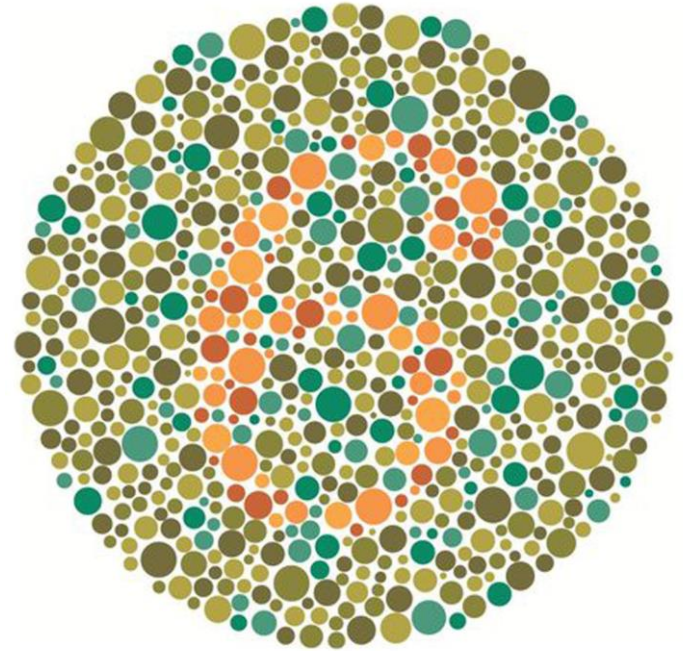
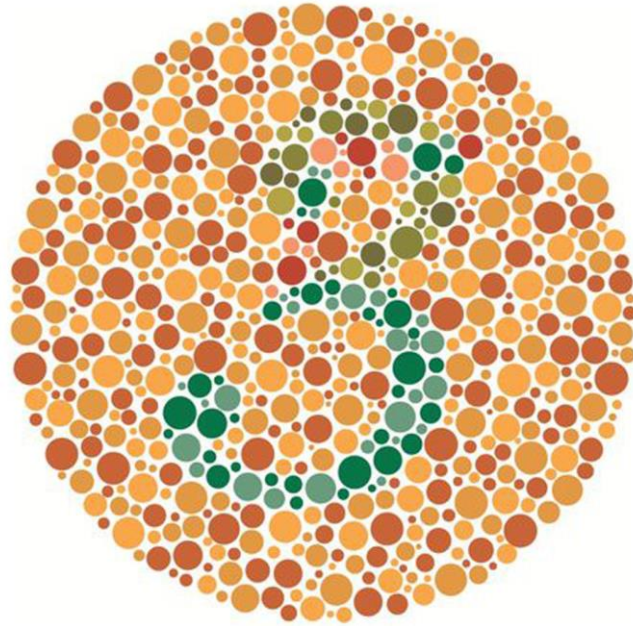
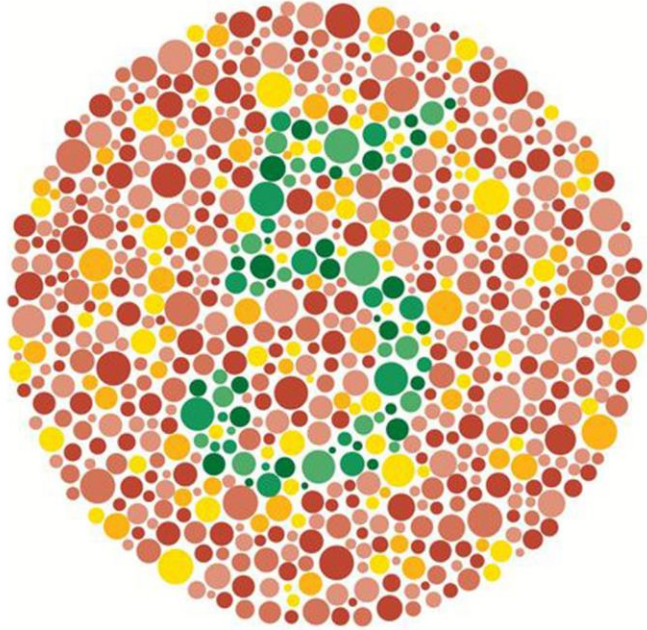
Narušení / ztráta zrakové ostrosti (refrakční vady)

- ▶ Postižení zrakových center v mozku
- ▶ Neurologická vada, proměnlivé zrakové funkce
- ▶ Může se projevovat jako postižení dočasné či trvalé, a jeho rozsah se může pohybovat od těžkého zrakového postižení až po celkovou slepotu.
- ▶ Děti s korovou slepotou potřebují komplexní péči, která propojuje lékařskou, speciálně pedagogickou, psychologickou a sociální oblast.
- ▶ Zrakovou pozornost je možné nacvičit tam, kde jsou zachovány použitelné zbytky zraku

Dle typu zrakové vady

Obtíže při zpracování zrakových informací

Dle typu zrakové vady

Poruchy barvocitu

Dle typu zrakové vady

Okulomotorické obtíže

Dle stupně zrakového postižení:

- ▶ Osoby slabozraké
- ▶ osoby se zbytky zraku
- ▶ osoby nevidomé

Aktivita

- ▶ Vytvořte skupiny po 4-5 lidech
- ▶ Ve skupině si vyzkoušejte následující aktivity **bez kontroly zrakově**:
 - ▶ Navléct korálky na nit a udělat uzel (min 5 korálků)
 - ▶ Podepsat se na řádek
 - ▶ Zavázat si tkaničky
- ▶ Jeden ze skupiny diktuje, ostatní kreslí **bez kontroly zrakově**:
 - ▶ Domeček s 1 stromem na levé straně a kytkou na pravé straně. Domeček má dveře a po jejich pravé straně je okno.
- ▶ Otázky:
 - ▶ Definujte alespoň 2 oblasti, které můžou osobám se zrakovým postižením činit problémy.
 - ▶ Která aktivita vám dělala největší obtíže a proč?
 - ▶ Na který smysl jste se spoléhali nejvíce?
 - ▶ Co pro vás bylo nejvíce rušivé?

Problémové oblasti

- ▶ Zrakové postižení činí obtíže při nejrůznějších činnostech v životě
 - ▶ dopad na vzdělávání, pracovní uplatnění, ale i ve využití volného času
- ▶ Ovlivňuje celou osobnost → psychický vývoj, fyzický vývoj
- ▶ Vznik tzv. senzorické deprivace

- ▶ Problémové oblasti:
 - ▶ Orientace v prostoru a samostatný pohyb
 - ▶ Sebeobsluha
 - ▶ Práce s informacemi

Dítě / žák se zrakovým postižením

- ▶ Projev zájmu, znalost a respektování potřeb
- ▶ Úprava učebních materiálů
- ▶ Adekvátní pomůcky
 - ▶ Pomůcky pro informatiku a komunikaci (např. psací a čtecí stroje)
 - ▶ Pomůcky pro orientaci (např. bílé hole)
 - ▶ Pomůcky pro každodenní život (ozvučené hodinky, ozvučený mobil apod.)
 - ▶ Nářadí, nástroje, přístroje a přípravky pro řemeslné práce a výrobní činnosti
 - ▶ Hračky a hry, sportovní potřeby a pomůcky (tandem,..)
 - ▶ Pomůcky pro vzdělávání
 - ▶ Trenažéry na výcvik kompenzačních zručností
 - ▶ Pomůcky pro diagnostiku
 - ▶ Příslušenství k PC
- ▶ Úprava tiskových materiálů

Slepecký budík

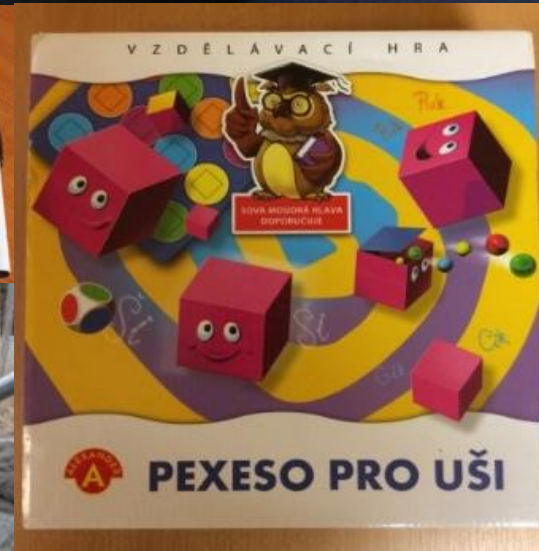
Majátek

Váha s hlasovým výstupem

Ozvučený teploměr

Bezpečnost

- ▶ Omezení hluku
- ▶ Bezpečný prostor
- ▶ Kontrastní prostředí
- ▶ Dostatečný popis, komentování
- ▶ Volba nábytku a jeho umístění
- ▶ Označení konce schodišť
- ▶ Pásy na skleněných dveřích
- ▶ Nenechávat na chodbách předměty

zak

*Škola
základ
života*

Marie Kostkobodá
učitelka

Braillovo písmo

- ▶ Tvořeno kombinací šesti bodů
- ▶ Písmena tvořena kombinací jednoho až pěti bodů
- ▶ Pro psaní - Pichtův psací stroj

⠁	⠃	⠉	⠇	⠑	⠋	⠎	⠈
a	b	c	d	e	f	g	h
⠅	⠇	⠍	⠏	⠕	⠏	⠑	⠒
k	l	m	n	o	p	q	r
⠒	⠕	⠖	⠗	⠙	⠚	⠛	⠜
u	v	w	x	y	z		

**OFFER
HELP
TO
BLIND**

Základní pravidla pro komunikaci

Vodící psi

- ▶ Kompenzační pomůcka pro slabozraké, nevidomé a pro lidi se zbytky zraku
- ▶ Nejčastěji labrador, zlatý retriever, pudl...
- ▶ <http://www.helppes.cz/>

Zdroje:

- ▶ <http://katalogpo.upol.cz/zrakove-postizeni-nebo-oslabeni-zrakoveho-vnimani/uvod/>
- ▶ PULDA, M. Integrovaný žák se sluchovým postižením v základní škole. Brno: MU, 2000. ISBN 802102481X
- ▶ SOURALOVÁ, E. Dítě se sluchovým postižením. In MÜLLER, O. Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné škole. Olomouc: UP, 2004. ISBN 80-244-0131-9
- ▶ KVĚTOŇOVÁ, L. Základy oftalmopedie. Vydání první. Brno: Masarykova univerzita, 1993, 22 s. ISBN 80-210-0667-6
- ▶ KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ, L. Oftalmopedie. 2. doplněné vydání. Brno: Paido, 2000, 70 s. ISBN 80-85931-84-2
- ▶ PIPEKOVÁ, J. Kapitoly ze speciální pedagogiky. 2., rozšířené a přepracované vydání. Brno: Paido, 2006, 404 s. ISBN 80-7315-120-0
- ▶ VÁGNEROVÁ, M. Oftalmopsychologie dětského věku. 1. vydání. Praha: Karolinum, 1995, 182 s. ISBN 80-7184-053-
- ▶ <http://www.helppes.cz/psi-pomocnici/psi-pomocnici-pro/vodici-psi-pro-nevidome/>

Děkuji za pozornost